

S. Sayısı : 226

Yeniden 9 kaza teşkiline ve Dahiliye vekâleti kadrosuna bazı memuriyetler eklenmesine dair kanun lâyihası ve Dahiliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/554)

T. C.

Başvekil

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 6/1563

11 - V - 1936

Yeniden dokuz kaza teşkiline ve Dahiliye vekâleti kadrosuna bazı memuriyetler ilâvesine dair Maliye vekillîğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetinin 12 - V - 1936 toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

I. İnönü

Esbabı mucibe lâyihası

I - Vilâyetlerin vaki müracaat ve teklifleri üzerine vekâletçe yapılan incelemeler sonunda ülke içinde muhtelif vilâyetlere bağlı olarak daha dokuz kazanın kurulması gerekli görülmüştür. Bu kazaların mevkileri ve mucip sebepleri sırasile arz edilmiştir:

A - Çankaya kazası :

Ankara merkez kazası nüfusunun ve köylerinin çokluğu işlerin günü gününe çıkartılabilmesine inkân bırakmadığı görüldüğünden bu malzuru önlemek ve köy kanununun tamamii tatbikini temin etmek için yeni kurulacak olan Keçiören, Cebeçi ve Dikmen nahiyelerini ihtiva etmek üzere (Çankaya) kazası kurulmuştur.

B - Gündoğmuş kazası :

Antalyanın Akseki ve Alanya kazaları arasında kalan ve bir çok âşiretlerin, muhtelif mevsimlerde uğrağı olan sahada kuvvetli bir Hükûmet kurulumu bulundurulması inzibat ve idare noktasından gerekli olduğundan Aksekinin Güzelsu ve Alanyanın Köprülü ve Kızılağaç nahiyelerinden ayrılacak bir kısım köyleri ihtiva etmek ve merkezi Eksere köyü olmak üzere (Gün doğmuş kazası) kurulmuştur.

C - Manyas kazası :

Manyas nahiyesinin, halen bağlı bulunduğu Bandırma kazasına uzak mesafede olması ve nahiyeye merbut köylerin çokluğu yüzünden nüfus kesafeti malûm olan bu nahiyede idare, inzibat ve ekonomi işlerinin matlup olan sürat ve intizamla yürütülmesinde zorluk çekilmekte olduğu gibi bu halile kaldıkça köy kanununun tatbikine de inkân bulunamayacağı anlaşıldığından mevkîinin ehemmiyeti, nüfusunun kesafeti ve ekonomik durumu göz önüne alınarak bu nahiyede (Manyas kazası) adile bir kaza kurularak Balıkesir vilâyetine bağlanması muvafık görülmüştür.

Ç - Yeşilova kazası :

Halen Denizli vilâyetinin Arçayın kazasına bağlı ve Denizli - Burdur sınırında bulunan Erle nahiyesinin Burdur vilâyetiyle daha ilgili olmasından dolayı bu nahiyeye merbut 44 köy ile Burdur vilâyeti merkez kazasından ayrılacak 8, Sertaç nahiyesinden 1 ve Tefenninin Karamanlı nahiyesinden alınacak 4 ki ceman 57 köyden mürekkep ve merkezi Erle nahiyesinin bu günkü merkezi olan Satırlar köyü olmak üzere (Yeşilova) adile yeni bir kaza kurularak Burdur vilâyetine ilhak

edilmesi, gerek halk gerek Hükümet işlerinin çabuk görülebilmesi ve gerekse idarî, iktisadî ve zirafî mesailde bir çok kolaylık ve inkişaf temin eylemesi bakımından çok yerinde görülmüştür.

D - Eyyüp kazası:

İstanbul vilâyetinin Fatih kazası surlarının bir taraftan Karagümruk ve Fener nahiyelerile surlara ve Eyyüp cihetinden Halice kadar uzanmış diğer taraftan da Şehremini ve Samatya cihetinden surlar haricine dahi çıkmış bulunması, bu kaza işlerinin lüzumundan çok fazla artmasını intag etmiştir.

Son tahrire göre 22 151 nüfusu olduğu tesbit edilen Eyyüp nahiyesinin bu kazaya bağlı bir nahiyeye halinde idaresine devam edilmesi, bu dağınık sahayı ihtiya eden Fatih kazası işlerinin beklenen sürat ve mükemmeliyetle tedvirine mani bulunduğu gibi Eyyübün kaza haline konulması idare ve inzibat bakımından da gerekli bulunmuş ve bu maksatla (Eyyüp kazası) kurulmuştur.

E - Karğî kazası:

Kastamonî vilâyetinin Tosya kazasına bağlı Karğî nahiyesi; Taşköprü, Boyabat ve Osmanek kazaları arasında şimalden Uğaz dağları ve Cenuptan Kızılırmak nehri ile surlanmış bir bölgede olup kaza merkezine 42 kilometre mesafededir. Dağlık ve dağınık saha içinde kalan köyler halkı gerek mesafenin uzunluğundan ve gerekse muntazam yol olmamasından kazada bitecek işlerini görmekte büyük sıkıntı çekmektedirler.

Mühim miktarda prinç istihsal eden bu nahiyenin inkişafı, köylünün refahı bakımından - coğrafi ve idarî durumu da göz önüne alınarak - bu nahiyenin (Karğî) adile kaza haline ifrağı lüzumlu görülmüştür.

F - Göleük kazası:

Göleük tersanesi inşası hususunda yapılmakta olan plâna nazaran deniz fabrikaları, tersane müesseseleri, üssü bahrî karargâhı ve donanma yatağı Değirmendere ile Kazıklı mevkiileri arasındaki Göleük mntakasında tekâsüf etmesinden dolayı gerek askerlik ve gerekse işçilik kifayeti bakımından deniz subayları ve memurlarile fabrikalar işçilerinin bu mntakada süratle yerleşmelerine katî zaruret bulunduğu gibi subay ve amele ailelerinin sağlık, soysal ve kültür ihtiyaçlarını karşılanması için bu mntakada bir kaymakamlık teşkiline Genel kurmay başkanlığınca lüzum gösterilmiş ve bakanlıkça yapılan inceleme sonunda da bu mevkide Kocaeli vilâyetine bağlı olarak (Göleük) adile yeni bir kaza kurulması lüzum ve zarureti tahakkuk etmiştir.

J - Yenice kazası:

Balıkesrin Edremit kazasına bağlı Agonya; Balya kazasının Pazarköy ve Gönen kazasının Çankır nahiyelerinin bulunduğu sahanın seferberlik ve asker alma işlerinin tanzimi ve bilhassa boğazın mudafaaı bakımından Çanakkale Balıkesir askerî yolu üzerine tesadüf eden Yenice köyünde bir kaza kurulmasına M. Müdafaa bakanlığınca lüzum gösterilmekte olduğu gibi bu mntakanın askerî, idarî, inzibatî ve iktisadî işlerinin tanzimi için bu lüzum ve zaruret bakanlığımızca da varid görüldüğünden yukarıda yazılı üç nahiyeyi ihtiva etmek ve merkezi Yenice köyü olmak üzere Çanakkale vilâyetine bağlı (Yenice kazası) kurulması münasip görülmüştür.

H - Gököy kazası :

Ordu vilâyetini Mesudiye kazasına bağlayan şose üzerinde ve 73 kilometre mesafede bulunan Gököy nahiyesi Yüksektepe ve ormanlarla muhat ve arızalı bir mevkide olmakla beraber kış mevsiminde yollarının daimî surette karla kapalı bulunmasından münakalâtın sekteye uğraması hasebile halkın Hükümetle olan işlerini görebilmek için 20 saat uzaktaki vilâyet merkezine gelmek mecburiyetinde buldukları gibi kışın bu yollarda bir çok tehlikelere de maruz kaldıkları yapılan incelemeler sonunda anlaşıldığından bu mntakanın kaza halinde idaresinde zaruret görülmüştür.

Halkın Hükümetle olan işlerini kolaylaştırmak, mntakanın kültür ve ekonömi inkişafını ve inzibatî umurunu temin etmek gayesile merkezi Gököy olmak ve Aybastı nahiyesini de ihtiva etmek üzere (Gököy kazası) kurulması gerekli bulunmuştur.

2 — Beşinci sınıf valilikler filhakika teadül kanunu ile tesbit edilmiş ise de bu kanundan sonra neşir ve meriyete vazolunan Dahiliye memurları kanunda valilikler dört sınıf olarak tesbit edilmiş olması itibarile bu kanunun teadül kanunundaki beşinci sınıf valilikleri zimnen lâğvetmiş oldu-

ğundan halen kadroda mevcut 16 aded 5 nci sınıf valiliklerin de 4 ncü sınıfa ircaî ve bütçeye bu tahsisatın da bırakılması bir emri zaruridir.

3 — İdare heyeti ve memurun muhakematı işleri çok olan vilâyetlerde bütçemizin istitaati nisbetinde, sırası geldikçe mansup idare heyetleri kurulmaktadır. 1426 sayılı kanunun 58 nci maddesi mucibince şimdilik daha bir vilâyette idare heyeti teşkili lüzumlu görülmüştür.

Vilâyetlerde, merkez kazası ve belediye işlerinin çokluğu valilerin umumî murakabe vazifelerini istenildiği gibi yapmalarına mâni olmaktadır. Bu mâniyi önlemek için vekâletçe lüzum görülecek vilâyetlerde istihdam edilmek üzere beş vali muavinliğinin ihdası zarurî görülmektedir.

Diğer taraftan ise: Mülkiye ve hukuk mekteplerini bitirdikten sonra idare mesleğine alacak gençlerin iyi yetiştirilebilmesi ve bilhassa memleket hesabına kendilerinden beklenen ödevleri zamanında ve muvaffakiyetle başarabilmeleri için 2768 sayılı kanunun birinci maddesi mucibince maiyet memurluklarında, nahiye müdürlüklerinde veya Dahiliyenin bunlara muadil hizmetlerinde iki buçuk sene staj görmeleri lâzımdır. Halbuki Dahiliyenin, maiyet memurluğuna muadil hizmetleri mahdud ve nihayet vekâletin merkez teşkilâtında mevcut bazı vazifelere münhasır bulunmakta olmasına ve maiyet memurları kadrosu ise, 25 den ibaret bulunmasına binaen kadroya daha 25 maiyet memurluğunun ilâvesine katî ihtiyaç görülmüştür.

1936 malî yılı bütçesinin muvazenesi yapılmış olduğuna göre arzolunan işbu teşkilâtın 1 kânunuevel 1936 tarihinden muteber olmak üzere tatbiki ve istilzam ettiği maaş, ücret ve masrafların da 1936 malî yılının altı ayı için teşkilâtla alâkadar daire bütçelerinin maaş, ücret ve masraf tertipleri tasarruflarından karşılanması muvafık görülmüş ve bu maksadın temini için ilişik kanun lâyihası tanzim ve takdim kılınmıştır.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Karar No. 23

Esas No. 1/554

18 - V - 1936

Yüksek Başkanlığa

Yeniden dokuz kaza teşkiline ve Dahiliye vekâleti kadrosuna bazı memuriyetler ilâvesine dair Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 12 - V - 1936 daki toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte gönderildiğini bildiren Başvekâletin 14 Mayıs 1936 tarih ve 6/1563 sayılı tezkeresi encümenimize verilmiş olmakla 15 - V - 1936 tarihindeki toplantımızda okundu ve iş konuşuldu:

Lâyiha hakkında Hükümetin ileri sürdüğü sebepleri yerinde bulan encümenimize de bunun aynen kabulüne ve yalnız kaza sınırlarının tayini suretile vilâyetler idaresi kanununun 2 nci maddesinde gösterilmiş olmasına binaen lâyihamın 1 nci maddesinden son fıkranın çıkarılmasına karar verilmiştir.

Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dahiliye E. Reisi	R. V.	M. M.
Tekirdağ	Tekirdağ	Çanakkale
<i>C. Uybadi</i>	<i>F. Özlük</i>	<i>Ş. Yaşın</i>
Kâtib		
Mardin	Tokat	Urfa
<i>E. Ergin</i>	<i>G. Pekel</i>	<i>M. Dinçsoy</i>
Aza	Aza	Aza
Urfa	Erzurum	Bursa
<i>B. Günay</i>	<i>N. Elgün</i>	<i>F. Güvendiren</i>
Aza	Aza	Aza
Kars	Sivas	Çoruh
<i>E. Özgöz</i>	<i>M. S. Bleda</i>	<i>A. Tüzün</i>
Aza	Aza	Aza
Kütahya	Antalya	Çanakkale
<i>M. Somer</i>	<i>R. Kaplan</i>	<i>H. Ergeneli</i>
Aza		
Erzurum		
<i>A. Soydemir</i>		

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

M. No. 173

Esas No. 1/554

3 VI - 1936

Yüksek Reisliğe

Yeniden dokuz kaza teşkiline ve Dahiliye vekâleti kadrosuna bazı memuriyetler ilâvesine dair olup Baғыekâletin 14 mayıs 1936 tarih ve 6/1563 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Dahiliye encümeninin mazbatasile birlikte encümenimize verilmiş olmakla Dahiliye vekili Şükrü Kaya bulunduğu halde okundu ve konuşuldu:

Bu lâyihamın tanzim ve teklifini icab ettiren sebepler hakkında esbabı müttebede dermeyan olunan mütalealar ve encümende ayrıca verilen izahat yerinde görülerek encümenimizce kanun lâyihasının birinci maddesi Dahiliye encümeninin tadili veçhile ve 5 nei maddesi de yazıya aid bazı değişikliklerle kabul edilmiş ve bu teşkilât karşılığının bütçe tasarıflarından temini tabii bulunmuş olduğundan 6 nei maddede tayyedilmiştir. Meriyet maddesine gelince:

Dahiliye vekâleti 1936 bütçesine bu teşkilât için 44 192 liralık bir tahsisat ilâve edildiği gibi diğer vekâlet bütçelerinde yapılacak tasarıfatın da bu ihtiyacı karşılaması mümkün görülmüş olduğundan kanunun neşredildiği tarihten muteber olması muvafık bulunmuş ve 7 nei madde buna göre tadil olunmuştur.

Umumî heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	Reis V.	M. M.
Burdur	Isparta	Trabzon
M. Şeref Özkan	Mükerrer Ünal	Sirri Day
Kâtib		
İstanbul	Çorum	Çorum
P. Öymen	M. Cantekin	E. Sabri Akyöl
Gümüşaue	Kırklareli	Muş
D. Sakarya	Ş. Ödül	Ş. Çiloğlu
Muş	Ordu	Sivas
Ş. Ataman	H. Yalman	R. Başara

Balıkesir Gazî Anteb
Balıkesir - Çanakkale güzergâhı üzerinde iki kaza yapılması atı ihtiyaçlarınıza daha uygun olacaktır. Bunlardan birisi Edremitin Agonye, Balyenin Yenipazar, Gonenin Çakır nahiyelerinden ibaret Agonye kazası olarak Balıkesir vilâyetine merbut kalmalı. Diğeri de Biganın Çan, Bayramiğin Göleük ve Çanakkalenin Kırazlı nahiyelerinden mürekkep Çan kazası olarak Çanakkale vilâyetine merbut bulundurulmalıdır

B. Adakan A. H. Ayvadem

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Yeniden 9 kaza teşkiline ve Dahiliye vekâleti kadrosuna bazı memuriyetler ilâvesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — İsimleri bu kanuna bağlı bir numaralı cetvelde yazılı 9 kaza teşkil olunmuştur. Bu kazaların sınırları İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunur.

MADDE 2 — 1426 sayılı vilâyetler idaresi kanununun 58 nci maddesi mucibince yeniden bir vilâyette idare heyeti kurulmuş beş vilâyette vali muavinliği ve 25 maiyet memurluğu ihdas olunmuştur.

MADDE 3 — Birinci ve ikinci maddeler mucibince yapılacak teşkilâtın ve vilâyetler idaresi kanununun verdiği salâhiyete binaen Hükümetçe teşkil edilecek 3 nahije memurlarının derece aded ve maaşları bu kanuna bağlı 2 numaralı cetvelde gösterilmiştir. Bu cetveldeki kadrolar aid oldukları vekâletlerin kadrolarına eklenmiştir.

MADDE 4 — Birinci maddede yazılı teşkilâtın bu kanuna bağlı 3 numaralı cetvelde gösterilen ücretli müstahdemleri 1936 malî yılı umumî muvazene kanununun beşinci maddesine bağlı (D) cetvelinde aid olduğu vekâlet kadrolarına eklenmiştir.

MADDE 5 — 1452 numaralı kanunun ikinci maddesine merbut iki numaralı cetvelde Dahiliye vekâleti vilâyet memurlarından beşinci dereceden on altı aded beşinci sınıf valinin derecesi dördüncü dereceye çıkarılmıştır.

MADDE 6 — Bu teşkilâtın istilzam ettiği maaş ve ücret ve masraflar alâkadar daire bütçelerinin maaş ücret ve masraf tertipleri tasarruflarından karşılanır.

MADDE 7 — Bu kanun bir kânunuevvel 1936 tarihinden muteberdir.

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Yeniden dokuz kaza teşkiline ve Dahiliye vekâleti kadrosuna bazı memuriyetler ilâvesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — İsimleri bu kanuna bağlı 1 numaralı cetvelde yazılı dokuz kaza teşkil olunmuştur.

MADDE 2 — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 3 — » » »

MADDE 4 — » » »

MADDE 5 — » » »

MADDE 6 — » » »

MADDE 7 — » » »

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Yeniden dokuz kaza teşkiline ve kadrolarda bazı değişiklik yapılmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Dahiliye encümeninin birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4 — 1452 numaralı kanuna bağlı 2 numaralı cetvelin Dahiliye vekâleti kısmından beşinci sınıf valiler kaldırılmış ve dördüncü sınıf valilerin sayısı otuz ikiye çıkarılmıştır.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanuna bağlı 3 numaralı cetvelde gösterilen ücretli müstahdemler 1936 malî yılı umumî muvazene kanununun 4 ncü maddesine bağlı (D) cetvelinde aid olduğu vekâlet kadrolarına eklenmiştir.

MADDE 5 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 8 — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

12 - V - 1936

Baş V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	Ş. Saraçoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V. V.	Ma. V.
Ş. Kaya	Ş. Saraçoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	C. Bayar
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. R. Saydam	Rana Turhan	M. Erkmen

MADDE 8 — Hükûmetin teklifi aynen.

MADDE 6 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

[1] NUMARALI CETVEL

Vilâyeti	Kaza ismi
Ankara	Çankaya
Antalya	Gündoğmuş
Balıkesir	Manyas
Burdur	Yeşilova
İstanbul	Eyüp
Kastamonu	Karğı
Kocaeli	Gölcük
Çanakkale	Yenice
Ordu	Gölköy

[2] NUMARALI CETVEL

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maas
<i>Maliye vekâleti</i>			
9	Malmüdürü	9	40
19	Veznedar	9	10
14	Varidat memuru	9	20
16	» » muavini	9	16
14	Muhasebe kâtibi	9	20
<i>Tapu ve kadastro umum müdürlüğü</i>			
14	Tapu memuru	9	20
16	Tapu sicil kâtibi	9	16
<i>Dahiliye vekâleti</i>			
5	Birinci sınıf vali muavini	5	80
6	İdare heyeti azası	3	70
12	Maiyet memuru	25	25
8	Kaymakam	9	45
14	Kaza tahrirat kâtibi	9	20
19	» » refiki	9	10

